

Závazné stanovisko Řídicího orgánu IROP č. 24

Datum platnosti: 18. 9. 2024
Datum účinnosti: 18. 9. 2024
Číslo jednací: MMR-65571/2024-26
Schválil: Ing. Rostislav Mazal
Podpis:

Část I.

Důvody pro vydání a předmět závazného stanoviska

Článek 1

Důvody pro vydání závazného stanoviska

V současné době jsou procesy hodnocení žádostí o podporu, realizace projektů a plnění podmínek udržitelnosti u části žadatelů a příjemců v IROP výrazně ztíženy mimořádnou situací v ČR v důsledku neobvyklého úhrnu srážek na podstatné části území a s tím spojenými povodněmi. Dopady této mimořádné situace, ať už se jedná o bezprostřední ohrožení osob či majetku povodní, mimořádná opatření orgánů státní správy a místních samospráv nebo nepřímé ovlivnění v důsledku komplikované situace v území (dále jen „povodňová situace“), komplikují proces hodnocení již předložených žádostí, realizaci podpořených projektů i zachování výstupů již zrealizovaných projektů v období udržitelnosti a jejich využití ve prospěch účelu a cílů projektu. Nejvýrazněji jsou ovlivněny harmonogramy realizace projektů, plnění závazných lhůt vyplývajících z dokumentace pro žadatele a příjemce a plnění účelu u projektů, jejichž výstupy není možné kvůli mimořádné situaci využívat.

Vzhledem k tomu, že dopady povodní mohou pro žadatele a příjemce znamenat velké množství různých obtíží mimo jiné i při realizaci a udržitelnosti projektů IROP, kde se z podstaty věci jedná o zásah vyšší moci, přistoupil ŘO IROP k vydání tohoto Závazného stanoviska, jehož účelem je usnadnit žadatelům a příjemcům dodržení podmínek procesu hodnocení u podaných žádostí o podporu a při řízení realizace a udržitelnosti jejich projektů v souvislosti se současnou povodňovou situací.

Článek 2

Předmět závazného stanoviska

Z důvodu vzniklé mimořádné situace přistupuje Řídicí orgán IROP k následujícím opatřením:

- **Neplnění lhůt uložených žadatelům a příjemcům**

Pokud dochází, byť v nepřímém důsledku povodňové situace, k neplnění lhůt uložených žadatelům a příjemcům Obecnými či Specifickými pravidly, požádá žadatel/příjemce pokud možno v předstihu o prodloužení lhůty manažera projektu formou depeše. V depeši žadatel/příjemce popíše důvody prodlení a předpokládaný prodloužený termín (délku prodlení). Prodloužení lhůty je možné o nezbytně nutnou dobu. Pokud žadatel/příjemce o toto prodloužení nepožádá, bude po marném uplynutí dané lhůty kontaktován pracovníkem Centra s žádostí o vysvětlení situace. Žadatel/příjemce s pracovníkem Centra domluví další postup. Lhůta může být prodloužena i dodatečně. V takovém případě prodlení nezakládá důvod pro ukončení administrace projektu v průběhu jeho hodnocení a realizace nebo uložení finanční opravy podle Podmínek Právního aktu/Rozhodnutí. Specifickým případem jsou žádosti o přezkum hodnocení dle kap. 3.4 OPPŽP, u kterých nelze v MS2021+ prodloužit lhůtu pro jejich podání v elektronické podobě (prostřednictvím MS2021+). Žadatel, který žádost o přezkum nepodá ve stanovené 15denní lhůtě, ji však i nadále bude moci podat v listinné podobě na adresu Centra (blíže vizte kap. 3.4 OPPŽP). Přezkumná komise následně v zápisu z jednání uvede důvody, pro které se opožděně podanou žádostí o přezkum zabývala/nezabývala.

V případě lhůt pro podání opravných prostředků, jejichž podání upravuje zákonný předpis (typicky podání námitek proti krácení části dotace dle §14e zákona o rozpočtových pravidlech, podání rozkladu proti správnímu rozhodnutí), se na prominutí zmeškání této lhůty použije § 41 Správního řádu. Dle odst. 2 § 41 Správního řádu je třeba žádost o prominutí úkonu podat do 15 dnů od pominutí překážky pro její podání a k této žádosti zároveň musí příjemce připojit i samotný zmeškaný úkon. Např. v případě zmeškání lhůty pro podání námitek proti krácení části dotace dle § 14e zákona o rozpočtových pravidlech tak musí příjemce požádat o prominutí zmeškání lhůty pro podání námitek a k této žádosti rovnou připojí i samotné námítky proti krácení. Při nesplnění těchto zákonných povinností nemůže být žádosti vyhověno.

- **Zpoždění a změny v realizaci projektu**

Pokud dochází v důsledku povodňové situace ke zpoždění v realizaci projektu a je ohrožen harmonogram realizace včetně ukončení, podá příjemce Žádost o změnu (dále jen „ŽoZ“) na prodloužení realizace projektu, ve které popíše důvody, které k němu vedou.

Blíže se tématu prodlužování realizace projektů věnuje kapitola 12.5 Obecných pravidel.

Pokud žadatel či příjemce již ví, že v důsledku povodňové situace nebude možné realizovat projekt v předpokládaném rozsahu, oznámí tuto skutečnost prostřednictvím ŽoZ, kterou řádně odůvodní. V rámci této ŽoZ budou s žadatelem/příjemcem konzultovány jeho možnosti a další postup.

- **Neplnění Podmínek Právního aktu/Rozhodnutí v období udržitelnosti projektu**

Pokud dochází v důsledku povodňové situace k neplnění účelu a cílů projektu po určité část období udržitelnosti, oznámí příjemce tuto skutečnost v nejbližší Zprávě o udržitelnosti projektu (dále také „ZoU“) v případě krátkodobého charakteru (např. poskytnutí výstupů k jinému využití nebo komplikovaná situace v území), nebo v ŽoZ, pokud existuje předpoklad, že se jedná o dlouhodobý charakter (např. výrazné poškození či zničení výstupů projektu nebo dlouhodobé znemožnění přístupu k výstupům).

V ZoU/ŽoZ příjemce popíše a případně doloží relevantními dokumenty dopad povodňové situace na plnění účelu a cílů projektu a uvede důvod a dobu, po kterou očekává, že nebude plněn účel či cíle projektu.

Pokud tak příjemce učiní, nebude za krátkodobé neplnění účelu uložena finanční oprava podle Podmínek Právního aktu/Rozhodnutí. Skutečnost, že projekt opětovně může plnit účel a cíle projektu bez omezení příjemce uvede opět v ZoU.

Pokud v důsledku povodní nebo při odstraňování následků povodní dojde k poškození či zničení výstupů projektu, případně není možné plnit účel projektu dlouhodobě, je příjemce povinen tuto skutečnost ohlásit formou ŽoZ. Při její administraci bude s příjemcem konzultován další postup.

- **Využití výstupů projektu za účelem zmírnění dopadů povodní**

Za porušení Obecných a Specifických pravidel a Podmínek Právního aktu/Rozhodnutí v žádném z bodů se nepovažují situace, kdy výstupy projektu nejsou přímo ovlivněny mimořádnou situací spojenou s povodněmi, ale příjemce výstupy v rozporu s původním účelem a cíli projektu na nezbytně nutnou dobu poskytne za účelem pomoci osobám zasaženým povodní. Tuto solidaritu Řídicí orgán IROP jako poskytovatel dotace vítá a podporuje. Příjemce takové využití popíše a zdůvodní v následující ZoU.

- **Povinnosti příjemce**

U všech výše uvedených bodů platí, že je možné o dopadech povodňové situace informovat i zpětně, například u žádosti o přezkum, námitek apod., bez finanční opravy za pozdní oznámení. Z důvodu administrativní náročnosti není nutné u integrovaných projektů ITI a CLLD dokládat k ŽoZ vyjádření nositele ITI/MAS.

Dále ve všech výše uvedených případech platí, že v případě vzniku jakýchkoli pochybností je příjemce povinen bezprostřední ohrožení osob a majetku povodní, mimořádná opatření orgánů státní správy a místních samospráv nebo nepřímé ovlivnění v důsledku komplikované situace v území doložit odpovídajícími průkaznými doklady, pokud je k tomu ze strany Centra vyzván. Pokud by tak neučinil, vystavuje se riziku, že na něj nebude možné aplikovat postupy podle tohoto závazného stanoviska.

V tomto kontextu ŘO IROP zároveň všem žadatelům a příjemcům doporučuje, aby od okamžiku prvních, byť nepřímých, dopadů povodňové situace na projekty s vlivem do hodnocení, realizaci či udržitelnost projektů, pečlivě uchovávali veškeré doklady a komunikaci vztahující se k některému z uvedených problémů k budoucímu dokladování a prokazování věcné skutečnosti.

Část III. Závěrečná ustanovení

Tímto Závazným stanoviskem není obecně dotčena povinnost příjemce plnit ostatní části Podmínek Právního aktu/Rozhodnutí.

Závazné stanovisko ŘO IROP č. 24 platí pro všechny již vyhlášené výzvy a vztahuje se na všechny již podané žádosti o podporu bez ohledu na to, zda jim již byl vydán Právní akt/Rozhodnutí.

ŘO IROP nebude závěry tohoto Závazného stanoviska promítat do Obecných pravidel pro žadatele a příjemce při jejich příští revizi. Informace uvedené v tomto Závazném stanovisku se vztahují pouze k dopadům na projekty vzniklým v důsledku povodňové situace a jejich platnost je tak časově omezená, nikoli obecná.

Přílohy: *Bez příloh*